

den arbitrære Strafs Anvendelse overhovedet, det skal jeg ikke sige Noget imod, men vi have foresøgt paa at træffe en rimeligere og bedre Grændse mellem det, der skal kunne idømmes arbitrært, og det, der kun skal kunne idømmes ved Dom, end den, Flertallet har opstillet. Dette med Hensyn til Straffen.

Jeg kommer nu tilbage til Uniformen; thi jeg kan ikke negte, at i dette Punkt ligger der noget Mere end det, ærede Medlemmer fra den anden Side have villet finde deri. Jeg er imod, at en Soldat skal hjælpe den Overordnede, naar denne er civil, og det af to Grunde, som jeg lægger lige megen Vægt paa. Den første er den, som oftere her er bleven fremsført, at der meget let derved kan paaføres Soldaten uberettiget, ufortjent Ueilighed, Ubegageligheder, fordi han er kommen til at overse, at En af de Civile, han har mødt paa Gaden, var Militær. Her kan jeg ingenlunde slaa mig til No med de Udtryk, der staa i Lovforslaget, at han ikke skal straffes, medmindre han har gjort det med Forsæt eller med Tilfidesættelse af pligtstyldig Agtpaagivenhed. Thi hvad er Mangel paa pligtstyldig Agtpaagivenhed i et Forhold som dette? Det er jo netop Soldatens Pligt at se, hvem det er, han møder, og altsaa dette, at han gaar forbi, uden at se, er i og for sig Agtpaagivenhed, er i og for sig Tilfidesættelse af pligtstyldig Agtpaagivenhed, og selv om han nok saameget ikke har kunnet gjøre ved det, vil han alligevel blive straffet. Altsaa dette, hvad der er udtalt i Loven om Tilregnelighedsfordringen, tror jeg, er meget lidet betryggende. Jeg tror aldrig, at man vilde skrive en Lov, hvor man ligefrem siger: „Han skal straffes, hvad enten han fortjener det eller ikke,“ men her skriver man en Lov, hvis praktiske Virkning er, at han vil blive straffet i alle Tilfælde, fordi han altid vil blive anset som den, der har tilfidesat pligtstyldig Agtpaagivenhed. Det er den ene Grund, at jeg tror, det er en Bestemmelse, der giver let Adgang til Misbrug, en Bestemmelse, der vil paaføre den menige Soldat ufortjent og ufortskyltet Straf. Men jeg har en anden Indvending, som det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær) kaldte en „principiel Indvending.“ Jeg tror nu, at det ærede Medlem noget misforstaaer dette Ord „principiel,“ men ialtsald er det en Indvending, jeg ikke lægger mindre Vægt paa end den, jeg før nævnte. Det er den, at Grunden, hvorfor vi paalægge de Menige at vise denne Ærbødighed, skyldes ikke Hensynet til de overordnede Personer, men Hensynet til den Stilling, de indtage; det er for Landets Skyld, og det udføres i Uniformen og gennem Uniformen. Jeg tror, at det vilde være meget gavnligt bestandig, hvor vi have Veilighed dertil, at foreholde de

overordnede Militære, at den Kommando, de have, og den Stilling, de indtage overfor andre Medborgere, give vi dem, fordi vi ere haardt nødt dertil, ikke for deres Skyld, men for Landets Skyld. Jeg tror, at naar der er Noget, vi fra et demokratisk Standpunkt maa være enige om at gjøre Modstand imod, er det mod at faae et saadant militaristisk, Chauvinistisk Princip indført, at de vedkommende Personer uden Hensyn til Stilling og Uniform skulde indtage en overlegen Stilling i Samsundet; jeg tror, at den Slags militært Junkerdømme have vi en høi Grad af Grund til at modsætte os. Nei, lad de Herrer i Militæretaten vide, at det er Frakken, der gjør dem til det, de ere, og at, naar de møde civilt, regne vi dem ikke for mere, end de ere værd; d t tror jeg, at vi rent borgerlig ere bedst tjente med. Der er altsaa paa dette Punkt slet ikke Spørgsmaal om Høflighed og U høflighed. Jeg forstaaer overhovedet ikke, hvorledes man har kunnet behandle det fra dette Synspunkt. Om Høflighed kan der aabenbart ikke være Tale, undtagen den er frivillig; en tvungen Høflighed er ikke Høflighed, men det, at Soldaten hilser sine Overordnede, er ikke et Høflighedsbevis, har Intet med Høflighed at gjøre; det er en militær Tjenesteplicht, han opfylder, er altsaa noget helt Andet. Spørgsmaalet er derfor: Hvor skal Grændsen for denne militære Pligt sættes? og jeg siger da: Lad os sætte Grændsen ved Uniformen; det er et klart, kjendeligt, synligt Mærke, Noget, man ikke kan tage fejl af. Deri ligger et demokratisk Princip, jeg tror, vi kunne blive staaende paa, og heller ikke kan jeg overvinde mig til at tro, at der i Militærtjenesten skulde være en saadan Fortjærlighed for denne Hønnør, som det synes at fremgaa af disse Forhandlinger. Ja, jeg kan forstaa, at ganske unge Lieutenanter kunne sætte en Fortjærlighed i, naar de gaa paa Gaden, at blive hilset paa denne Maade, selv naar de ere i civile Klæder; men at ældre Officerer, Oberster, Oberstlieutenanter, skulle lægge nogen Vægt derpaa, kan jeg ikke tro; det anser jeg for aldeles urimeligt. Jeg tror derfor, at den Bestemmelse maa vi absolut kunne vedtage uden at risikere Noget som helst. Jeg tror, at det vilde være urimeligt, og at det vilde, jeg vil ikke sige vække Uvilje, men gjøre et saa komisk Indtryk, om en militær Straffelov skulde strande paa, at Lieutenanter i civil Frakke ikke skulde hilses af underordnede Militære, at det vilde være ganske umuligt at fastholde et saadant Standpunkt.

Jeg kommer nu til det, der for mig er Hovedpunktet i denne Sag, nemlig Bøiestrafpen. Den ærede Ordfører gjorde opmærksom paa, at jeg for nogle Aar siden havde stemt for Bøiestrafpen tilføs. Ja, jeg har jo allerede angivet den